

ELTE Hírek

Az Eötvös Loránd
Tudományegyetem lapja

2016. NOVEMBER | HÍREK, FEJLESZTÉSEK, BESZÁMOLÓK EGYETEMÜNK VILÁGÁRÓL | WWW.ELTE.HU

NÉPSZERŰSÉG

A „budai képző” jó híre

ELTE

Egyértelműen a hazai élvonalat képviseli az ELTE Tanító- és Óvóképző Kara (TÓK), amely egyre tartalmasabb kapcsolatokat alakít ki és ápol az európai társintézményekkel – többek között ezekről beszélgettünk Mikonya György dékánnal, aki a sikerek mellett a kar infrastrukturális igényeiről is mesélt lapunknak.

FOLYTATÁS AZ 5. OLDALON

ÜNNEPEK

Fogjunk össze!

ELTE

Az elmúlt évhez hasonlóan idén is meghirdeti ünnepi jótekonysági gyűjtését az ELTE Rectori Kabinet. Az akció a vidéki gyermekotthonok támogatására koncentrál; az adományokat december 2-ig lehet beküldeni vagy személyesen bevinni a Rectori Kabinetirodára.

FOLYTATÁS A 8. OLDALON

1956 Tisztelet és emlékezet

Az egyetem hallgatóinak felvonulása
a Margit hídon 1956. október 23. délutánján

ELTE

Több méltóságtejes megemlékezést tartott az ELTE az 1956-os forradalom és szabadságharc hatvanadik évfordulója tiszteletére. Az egyetem akkori hallgatói és oktatói fontos szerepet töltek be az események szervezésében, és sajnos a megtorlások sem kerülték el a közösségünket.

Az egyetem a központi ünnepi megemlékezést az Aula Magnában tartotta, ahol a résztvevőket

– Mezey Barna rektor távollétében – Kisfaludi András köszöntötte.

Az általános ügyek rektorhelyettese hangsúlyozta: a hatvan évvel ezelőtt történelemben elvülhetetlen szerepük volt az egyetemistáknak, intézményünk ezért helyezte megemlékezése középpontjába az ifjúság forradalmi tetteit és az országot elhagyni kényszerülő emigráns egyetemisták történetét. Hozzátette, hogy a szakmai megközelítés segíthet a forradalom objektív, elfogulatlan, tényszerű értékelésében.

Az ünnepség egy rendhagyó könyvbemutatónak is helyet adott.

FOLYTATÁS A 2. OLDALON

BÁRCZI

Egy befogadó országért

ELTE

Az új célokat jobban szolgáló szervezeti keretek megteremtését követően számos,

a nemzetközi diákok bevonását segítő programmal készül a Bárczi – jelentette ki lapunknak dr. Zászkaliczky Péter, az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar dékánja, aki már a második ciklusát kezdte meg augusztusban.

FOLYTATÁS A 3. OLDALON

PEDAGÓGUSKÉPZÉS

„Az értékelés felelősség”

ELTE

Az ELTE Tanárképző Központja két éve indította útjára a Tudós tanárok – tanár tudósok című konferenciasorozatot az MTA Magyar Tudomány Ünnepe égisze alatt. Az idei rendezvényről és annak témájáról dr. Károly Krisztinát, az ELTE Tanárképző Központ főigazgatóját kérdeztük.

FOLYTATÁS A 4. OLDALON

HÍREK | A MEGBECSÜLÉS JEGYÉBEN

RENDAHAGYÓ KÖNYVBEMUTATÓVAL EMLÉKEZETT
AZ 1956-OS FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARCRA AZ ELTE

Tisztelet a hősöknek

FOLYTATÁS AZ 1. ODALRÓL

Az ELTE Eötvös Kiadó gondozásában megjelent Az 1956-os magyar diákmozgalom Nyugaton című kötet számos személyes történetet és hivatalos forrásanyagot dolgoz fel.

Szerzője, Várallyay Gyula egykori műszaki egyetemi hallgató, később a Magyar Egyetemisták és Főiskolai Egyesületek Szövetségének (MEFESZ) elnöke az ünnepségen arról beszélt, hogy az egyetemisták szervezetének hatvan évvel ezelőtti felélesztése komoly politikai tett és üzenet volt, mivel az eredeti MEFESZ-t 1947-ben megszüntették. A szerző emlékeztetett, hogy később, a forradalmat követően emigráló egyetemisták megalapították a Szabad Magyar

Egyetemisták Szövetségét, amely – a MEFESZ szellemiségét őrizve – később felvette az '56-ban újraalapított diákszervezet nevét.

A megemlékezésen Borsodi Csaba, a Történelmi Intézet igazgatója az ELTE hallgatóinak és oktatóinak forradalmi szerepvállalását idézte fel, kitérve a budapesti

diákság mozgósításában fontos szerepet betöltő forradalmi diákbizottságokra. Elmondta, hogy az ELTE hallgatói és a rektori vezetés közösen vonult fel október 23-án, október 24-től szünetelt a tanítás, október 31-én pedig a vezetés is lemondott, bár a helyére lépett Egyetemi Forradalmi Tanács mindössze egyszer ülésezett. Hangsúlyozta: az egyetemnek nem csupán a forradalom utáni fegyelmi eljárásokat követő megtorlások jelentettek pótolhatatlan veszteségeket, hanem a hiányzó 200-300 egyetemi hallgató is; ők a következő a szemeszterben már nem Budapesten, hanem külföldi felsőoktatási intézményekben folytatták tanulmányaikat.

ELISMERÉS

Ígéretes kutatókat díjaztak

ELTE

A Magyar Tudomány Ünnepe programsorozat részeként november 18-án rendezte meg az ELTE Tudományos Tanácsa a Tudományos Kutatás Napját.

A második alkalommal megrendezett ünnepi eseményen Mezey Barna rektor és Szalay Péter, tudományos ügyek rektorhelyettese hét ifjú tudósra adta át az ELTE Ígéretes Kutatója elismerést.

A pályázatra összesen hatvanegy érvényes pályamunka érkezett a böl-

csészettudomány, az élettelen és élő természettudomány, az informatikai tudományok, a jogtudomány, a pszichológia és neveléstudomány, valamint a társadalomtudomány területéről. Minden kategóriában egy-egy fiatal kutató részesült fejenként egymillió forintos támogatásban.

A DÍJAKAT KAPTÁK:

Burcsi Péter (IK KOMPUTERÁLGEBRA TANSZÉK): Kevert mintaillesztési algoritmusok és ehhez kapcsolódó, sztringekkel kapcsolatos kombinatorikai problémák vizsgálata

Farkas Illés (TTK BIOLÓGIAI FIZIKA TANSZÉK): Kölcsönható sokrészecske-rendszerek csoportos viselkedési mintázatainak vizsgálata elméleti és számítógépes statisztikus fizikai eszközökkel

Hoffman István (ÁJK KÖZGAZGATÁSI JOGI TANSZÉK): Helyi közszolgáltatások szervezése és a helyi önkormányzatok; szociális jog

Janacsek Karolina (PPK KLINIKAI PSZICHOLÓGIA ÉS ADDIKTOLÓGIA TANSZÉK): Az implicit tanulás és memó-

ria-konzolidáció fejlődési és idegtudományi aspektusai

Kelemen Pál (BTK ÖSSZEHASONLÍTÓ IRODALOM- ÉS KULTÚRATUDOMÁNYI TANSZÉK): A múzeumi kiállítási gyakorlatok és a filológiai munka találkozási pontjai

Kiss Hubert János (TÁTK KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI TANSZÉK): A sikeres koordináció elméleti és kísérleti szempontból (bankrohamok és forradalmak)

Solymosi Katalin (TTK NÖVÉNYSZERVEZETTANI TANSZÉK): Növényi szintestek szerkezetének és működésének összefüggései és szerepe a változó környezethez való alkalmazkodásban

Az ELTE-diploma az egész életpályát meghatározza

ELTE

Az ELTE hagyományai szerint az ötven évvel ezelőtt végzett hallgatók arany-, a hatvan évvel ezelőtt végzetek gyémánt-, a hatvanöt évvel ezelőtt végzetek vas-, a hetven évvel ezelőtt végzetek rubin-, a hetvenöt évvel ezelőtt végzetek platinadiplomát vehetnek át az egyetemi ünnepségen. A Természettudományi Karon (TTK) végzetek díszokleveleik átadását idén október 25-én tartották.

A díszoklevelet dr. Szalay Péter rektorhelyettes és dr. Surján Péter, a TTK dékánja adta át. A kar tanácsa rubin oklevelet adományozott Bessenyei Melindának, aki 70 éve végzett az egyetemen, ezenkívül az ünnepségen 17 vas, 82 gyémánt és

50 arany oklevelet adtak át az ELTE-s diplomásoknak.

„Igazán nevelő itt lehet az ember”

Hatvanöt évvel ezelőtt végzett matematika–fizika szakon – így idén

vehette át vas díszoklevelét – Groska Jánosné Fuchs Teréz, aki lapunknak elmondta: élete legszebb időszakaként emlékszik vissza a szakmai karriert megalapozó ELTE-s éveire. A több mint negyven évet ugyanabban a fővárosi általános iskolában tanító egykori tanárnő szerint akkor is ugyanezt az egyetemet és szakot választaná, ha újakezdehetné szakmai pályafutását. – Általános iskolás korban még formálhatóbbak a gyerekek, igazán nevelő itt lehet az ember – fogalmazott.

„Kiváló tanárok, összetartó évfolyam”

Kémia–biológia szakon végzett fél évszázada dr. Temesi Alfréda, aki a jubileum kapcsán leginkább a kiemelkedő professzorok meghatározó élményét elevenítette fel. A tudomá-

nyos-kutatói pályára került szakember húsz éven át az Egészségügyi Tudományos Tanács munkájában vett részt, illetve kandidátusi és címzetes egyetemi docensi címet is szerzett. – Kiváló tanárok, összetartó évfolyam, az életben való előhaladást meghatározó belső és szakmai értékek – foglalta össze az egyetemi örökséget. A szakember az egyetemmel is ápolta a kapcsolatot, itt immunológiából spekkolt, illetve a SOTE-n az orvosbiológiai kutatások etikai kérdéséről tartott előadásokat.

„Alapos és megbízható tudást kaptunk”

Gyémántdiplomát vehetett át a geológusdiplomáját hatvan éve megszerző dr. Scheuer Gyula, aki az egyetem elvégzése után a kiemelt állami nagyberuházások előkészítéséért fe-

lelős Földmérő és Talajvizsgáló Vállalatnál helyezkedett el, ahol 43 évig dolgozott. Több mint száz település vízellátásának kiépítéséért felelt, de részt vett a paksi atomerőmű, a beremendi és a belpátfalvi cementgyár mérnök-geológiai munkálataiban, illetve összefogta Budapest építésföldtani térképezését is. Scheuer Gyula 15 könyvet írt, melyből 10-et önállóan jegyez, de a Magyar Hidrológiai Társaság tagjaként megjelent több mint négyszáz szakcikkéből 114-et is önállóan publikált. Scheuer Gyula 1964-ben doktori címet, 1984-ben kandidátusi fokozatot szerzett.

– Az egyetemen alapos és megbízható tudást kaptunk, a 24 fős évfolyam szinte minden tagja magas beosztást, komoly tudományos fokozatokat ért el” – mondta.

A szakember tudományos pályája során több neves egyetemmel és a Magyar Tudományos Akadémiával is szoros kapcsolatban állt.

INTERJÚ | FOLYAMATOS FEJLŐDÉSSEN

Dr. Zászkaliczky Péter

„Diplománk szinte biztos megélhetést, szakmai karriert kínál a köznevelés, az egészségügy vagy a szociális ellátás intézményeiben.”

ÁTALAKUL ÉS NEMZETKÖZI SZINTEN ERŐSÍT A BÁRCZI GUSZTÁV GYÓGYPEDAGÓGIAI KAR

Tudással a befogadó Magyarorszáგért

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

ELTE Hírek: Milyen eredményeket, sikereket emelne ki az előző ciklusból?

Zászkaliczky Péter dékán: A kar négy évvel ezelőtt a tudatos, fokozatos, egymásra épülő lépésekből álló építkezés útjára lépett. A dékáni ciklus első két évében egy szervezetfejlesztő cég által koordinált, a kar közösségének egészét bevonó intenzív stratégiaépítést végeztünk. Jellemzőink és lehetőségeink alapján meghatároztuk a stratégiai céljainkat, illetve az ezek elérését lehetővé tévő konkrét akciókat és azok ütemezését. A stratégia alapján ezután teljesen átszerveztük a kart: a korábbi, szétaprózott tanszéki struktúrát koncentráltabb intézeti szerkezet váltotta fel. Az új szervezeti keretek jobban szolgálják az időközben teljes vertikumúvá vált gyógypedagógus-képzést, a képzésfejlesztési céljaink elérését, valamint a kutatási teljesítményünk növelését. Az eltelt négy év másik nagy eredménye, hogy a 2000-ben az egyetem részévé vált kar végleg a „helyére került” az egyetemi struktúrában.

– Ezen a talapzaton milyen fejlesztési irányokat határozott

meg az újabb hároméves ciklusra?

– Az új kari struktúra keretei között másfél éve teljes körű tantervreformba kezdtünk, amelynek munkálatai a befejező szakaszhoz érnek. Ennek köszönhetően 2017 szeptemberétől gyökeresen új tanterv szerint folyik majd a képzés a nyolc szakirányt tartalmazó Gyógypedagógia alapszakon. Belekezdünk a pedagógusképzés területén jelenleg hazánkban egyetlen és egyedül a Bárczin elérhető mester-

„Teljesen átszerveztük a kart: a korábbi, szétaprózott tanszéki struktúrát koncentráltabb intézeti szerkezet váltotta fel.”

szak reformjába, illetve a Neveléstudományi Doktori Iskolán belül működő Gyógypedagógia program megújításába is. Több további leendő mesterszakunk áll akkreditációra készen vagy közeledik kidolgozásának végéhez. Főleg az idegen nyelvű képzéseink szempontjából

lenne fontos, hogy az államtitkárság feloldja a jelenlegi stopot, és újra engedélyezze a szakalapítási folyamatok megindítását.

– Kiknek ajánlaná, hogy a karon folytassák tanulmányukat?

– Hozzánk sokféle háttérrel, motivációval és karriertervvel érkeznek a hallgatók. A diverzitás és a heterogenitás feltétlen tisztelete, sőt az erre építő tevékenység az alapja egy olyan hivatásnak, amelynek a legkülönbözőbb adottságokkal rendelkező gyerekek, fiatalok, felnőttek tanulási folyamatainak, társadalmi participációjának differenciált támogatását kell biztosítania. Legyenek a kar közösségének itt tanuló, itt kutató és itt oktató tagjai mégoly különbözőek is világnézeti háttérüket, politikai meggyőződésüket, morális választásaikat tekintve, egyvalami jellemző mindnyájukra: minden ember méltóságának feltétlen tisztelete, bárminemű társadalmi kirekesztés elutasítása, a tudni és tenni akarás, az ellenkező ideológiái szándékokkal és társadalmi tendenciákkal szembeszegülő elszántság. A kar jelmondatában – Tudással a befogadó Magyarorszáგért – ez pontosan kifejező-

dik: tudományos ismeretekkel és az ezekre épülő know-how-val, szak-tudással felvértezve a kar közösségéhez tartozók hozzá kívánnak járulni egy olyan társadalom létrejöttéhez, amelyben senki sem rekesztődik ki semmiféle tulajdonság vagy csoporthoz tartozás miatt.

– Ön szerint minek tulajdonítható, hogy a pszichológia után ez a legnépszerűbb mestertképzés?

„A kar közösségéhez tartozók hozzá kívánnak járulni egy olyan társadalom létrejöttéhez, amelyben senki sem rekesztődik ki semmiféle tulajdonság vagy csoporthoz tartozás miatt.”

– A Gyógypedagógia alapképzésre évek óta több mint kétszeres az első helyes és több mint négyszeres az összes (túl)jelentkezés, a mesterszak pedig ennél is keresettebb. A képzéseink színvonala mellett ennek oka a „Bárczi” hívószó és az ELTE-brand. Az alapszak mind a nyolc szakiránya csak nálunk érhető el, a három másik képzőintézményben – Szegeden, Kaposváron és Győrben – legfeljebb két-három szakirány tanulható, mesterképzést

pedig csak mi kínálunk. A diplomás pályakövetés adatai szerint az ELTE összes diplomáját tekintve a gyógypedagógusi végzettség esetében legnagyobb a pályán maradás százalékos aránya. A diploma szinte biztos megélhetést, szakmai karriert kínál a köznevelés, az egészségügy vagy a szociális ellátás intézményeiben. A szakemberhiányra – amely nagy területi különbségeket mutat – a megfelelő szakma- és felsőoktatás-politikai választ a meglévő képzőhelyek képzési kapacitásának emelésében látjuk. Aggasztónak tartanánk, ha burjánozni kezdenének az országban az akár kétes minőséget kínáló képzőhelyek.

– Hogyan alakul a karon tanuló külföldiek száma, és mennyire népszerű a BGGYK a nemzetközi szinten?

– A kar nemzetközi beágyazottsága, elismertsége jelentős, ugyanakkor a pedagógusdiplomák ekvivalenciája sajnos igen különböző az egyes országokban. Szemeszterenként több

mint ötven Erasmus-hallgatónak kínálunk jelenleg idegen nyelvű kurzusokat, de a nagy lépést az jelent majd, ha akkreditálhatjuk angol nyelvű mesterszakjainkat (Research Methods in Disabilities, Disability Studies). A legnagyobb nemzetközi piacra pedig az alapszak Autizmus spektrum pedagógiája elnevezésű szakirányának angol nyelven való meghirdetésével számíthatunk, hiszen ez BA-szinten jelenleg egész Európában csak a Bárczin tanulható...

MINDENNAPOK | PÁLYÁK ÉS PÁLYAMŰVEK

KONFERENCIA A PEDAGÓGUSKÉPZÉS LEGKUTATOTTABB TERÜLETÉRŐL

„A döntéshozók együttműködéséhez szeretnénk hozzájárulni”

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

– Az ELTE – hagyományai révén – a tudós tanárok képzése mellett kötelezte el magát. A Tanárképző Központ több mint harminc szakon hangolja össze a tanárképzés szakmai, tudományos és adminisztratív feladatait. Az országban az ELTE veszi fel a legtöbb és a legmagasabb pontszámú diákokat a tanári pályát választók közül. Rendezvényeinkkel a karok és a gyakorlóiskolák szakmai-tudományos munkáját szeretnénk láthatóvá tenni, hogy eredményeik beépüljenek a képzésbe is. Az idei konferencia a tanulás és a tanítás értékelésére fókuszált, több mint 300 regisztrált résztvevővel.

– **Hogyan látja: mennyiben alakult át a tanítás értékelése?**

– A tudásalapú társadalom, a globalizáció, az internet, az okostelefonok miatt nagyon. Ez látható az intézményi rangsorokban, a pedagógus-életpályamodellben vagy éppen a felsőoktatási intézmények egyre

Dr. Károly Krisztina

gyakoribb szándékában is, miszerint – például a bérezésben – minőségi alapon differenciálnak. A változások okai között szerepel más országok gyakorlatainak megismerése, a közoktatás teljesítményét ért kriti-

kák, a megnövekedett kormányzati felelősségvállalás, a diákok külföldre vándorlása, illetve az oktatás piacosodása is. A tanulói és tanári munka értékelése a pedagógusképzés egyik legkutatottabb területe lett.

– **Manapság melyek az értékelés korszerű eszközei?**

– A kritikák ellenére relatív egyetértés látszik abban, hogy mind a pedagógus-életpályamodell, mind a felsőoktatás teljesítményala-

pú differenciálása jó irány. Az eljárásokon persze kell még finomítani, hogy valóban a folyamatos szakmai fejlődést szolgálják, és a rendszer kidolgozásban az érintettek is mindig részt vehessenek.

– **A diákok értékelése is megváltozott?**

– Az elmúlt 20-30 év kutatási tevékenysége, illetve a technika fejlődése miatt a tanulók értékelésének elmélete és módszerei szintén sokat fejlődtek. Egyre több kutatás és „jó gyakorlat” foglalkozik e körben az akadálymentességgel, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók lehetőségeivel. A mostani konferencia egyik legmarkánsabb üzenete, hogy az értékelés felelősség. A rendezvénnyel és a Diszciplínák tanítása – a tanítás diszciplínái címet viselő lektorált tanulmánykötet-sorozatunkkal a döntéshozók együttműködéséhez és párbeszédéhez szeretnénk volna mi is hozzájárulni.

ELTE-S KITÜNTETETTEK A MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPÉN

A legjobbak koszorújában

ELTE

Több ELTE-oktató tudományos munkásságát is elismerték a Magyar Tudomány Ünnepén: a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) dísztermében Eötvös József-koszorúval tüntették ki Finszter Géza egyetemi tanárt, Galác András professor emeritust és Schipp Ferenc professor emeritust, a Pungor Ernő-díjat pedig Michucz Viktor Gábor egyetemi docens vehette át.

„Az MTA részt vesz az össztársadalmi jelentőségű kérdések feltárásában” – jelentette ki Lovász László, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, az ELTE egyetemi tanára ünnepélyes köszöntőjében, majd kiemelte: ahogy a tudomány ereje növekszik, úgy fokozódnak az emberiségre leselkedő veszélyek is, amelyekre egyre inkább

csak a tudomány eszközeivel lehet – ha egyáltalán lehet – választ találni. Az elnök hozzátette: a megoldások keresésében nem csupán egy-két tudományágnak van szerepe, csak a multidiszciplináris kutatások, a természet- és társadalomtudományok szoros együttműködése találhat érdemi válaszokat. Hangsúlyozta, hogy

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége tudományos életművek elismeréseként hét tudóst jutalmazott Eötvös József-koszorúval.

Az ELTE-s díjazottak:
Finszter Géza, az MTA doktora, az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszékének egyetemi tanára.
Galác András, az MTA doktora, az ELTE Természettudományi Kar Földrajz- és Földtudományi Intézet Őslénytan Tanszékének professor emeritusa.
Schipp Ferenc, a matematikai tudomány doktora, az ELTE Informatikai Kar Numerikus Analízis Tanszékének professor emeritusa.
A Pungor Ernő kémikus akadémikus, a hazai és nemzetközi tudományos élet kiemelkedő alakja emlékének megőrzéséért alapított Pungor Ernő-díjat **Mihucz Viktor Gábor**, az ELTE Kémiai Intézetének docense vehette át.

egyelőre még csak tanulják, hogy miként lehet a különböző kutatóhelyek és a különböző tudományágak együttműködését megszervezni.

MEGTISZTELŐ ELISMERÉS AZ EPERJESI EGYETEMRŐL

Mezey Barna rektort díszdoktorrá avatták

ELTE

A tudományos és oktatási kapcsolatok fejlesztésében betöltött szerepének elismeréseként Doctor Honoris Causa, azaz tiszteletbeli doktori címet adományozott az Eperjesi Egyetem Mezey Barnának, egyetemünk rektorának.

„Nagyon megtisztelőnek tartom, hogy a magyar nyelven is oktató szlovák felsőoktatási intézmények egyik legpatinásabbja, az Eperjesi Egyetem a díszdoktorává fogadott. De mindez nemcsak nekem szól, hanem mindazoknak is, akik sokat tettek azért, hogy hazánk határain kívül is anyanyelvükön tanulhassanak a magyar nemzetiségű hallgatók. Remélem, hogy ez a gesztus hozzájárulhat ahhoz, hogy a magyar és a szlovák nemzetek közötti viszony a jövőben sokkal barátságosabb és együttműködőbb legyen” – fogalmazott a kitüntetés kapcsán az ELTE rektora.

A két felsőoktatási intézmény kapcsolata nem új keletű: már öt éve annak, hogy az Eperjesi Egyetemen megnyitotta kapuit a Magyar Nyelv és Kultúra Intézete. Az intézményen folyó kutatások elsősorban Kelet-Szlovákia magyarságának kultúrájára és irodalmára irányulnak, munkájában pedig együttműködő partnerként vesz részt az ELTE.

INTERJÚ | FELISMERNI ÉS ELISMERNI

A TANÍTÓ- ÉS ÓVÓKÉPZŐ KAR MINDIG A JÖVŐ NEMZEDÉKEIRE GONDOL

A „budai képző” jó híre

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

ELTE Hírek: Mi okozhatja, hogy látványosan megugrott a Tanító- és Óvóképző Karra idén felvettek száma?

Mikonya György dékán: Kisé önhittent talán azt mondhatnám, hogy ennek egyik legfontosabb oka a „budai képző” jó híre... Pragmatikusabban fogalmazva ez azt jelenti, hogy a hazai intézmények között egyedülként rendelkezünk a teljes képzési portfólióval. Még pragmatikusabban tekintve: egyértelmű, hogy az aktuális kormányzati szándékok alapvetően meghatározzák a lehetőségeinket, vagyis minden időszakban szemmel látható bizonyos alapképzések preferálása. Ez korábban az óvodapedagógusokra vonatkozott, most a csecsemő- és kisgyermeknevelők vannak a figyelem középpontjában. Nem elhanyagolható szempont viszont a tudományos közvéleményben empirikusan is alátámasztott hangsúlyeltolódás sem, ami egyre inkább felismeri és elismeri a kora gyermekkori nevelés fontosságát. Ez nagyon leegyszerűsítve azt jelenti, hogy a leendő mérnököknek, bölcsészeknek, de akár a szakmát tanulóknak is meg kell tanulniuk olvasni, írni, számolni oly módon, hogy közben ne menjen el a kedvük a tanulástól. Egy leendő tudós és bármely más hivatás betöltője kisgyermek korában kaphat ösztönzést a világ felfedezésére, kisiskolás korában tanulja meg a művelődés kódjainak és gondolkodásmódjainak kreatív alkalmazását, és ekkor ébred fel kutató kíváncsisága és alkotókedve is.

– A munkaerőpiac is vizsgálja az elmondottakat?

– A képzéseink iránti munkaerőpiaci szükséglet növekszik: a hároméves kortól kötelező óvodáztatás az óvodapedagógusok, a három-négy évtizede egyszerre nagy számban képzett tanítók

„A többnyelvűség és a kisebbségi oktatás terén szerzett külföldi tapasztalatok gazdagítják a mi pedagógiai kultúránkat is, és minderről számos konferencia és közös kiadvány tanúskodik.”

gyors ütemű nyugállományba vonulása a tanítók iránti keresletet fokozza. Az óvóképzés iránti kereslet 2012-től elsősorban az ELTE-n, de országsszerte is ugrásszerűen emelkedett. (2016-ban az országban 13 intézménybe, továbbá két vidéki intézmény budapesti telephelyére is jelentkezettek óvodapedagógus szakra hallgatók). De ne feledjük el, hogy az élvonalban van az ELTE

Dr. Mikonya György

„Az oktatás korszerű módszereit és eszközeit alkalmazva, nagyobb erőfeszítéssel, de mindig megfelelő színvonalon tudjuk a képzéseinket folytatni.”

tanítóképzésére jelentkezők száma is. Azzal együtt, hogy a hallgatók idén az országban 15 intézménybe, továbbá két vidéki intézmény budapesti telephelyére is jelentkezhetnek tanító szakra.

– A kar kapacitásai mennyire elegendőek a megnövekedett diáklétszám minőségi oktatásának biztosításához?

– Az oktatás korszerű módszereit és eszközeit alkalmazva, nagyobb erőfeszítéssel, de mindig megfelelő színvonalon tudjuk a képzéseinket folytatni. Az oktatási feladatok sokasodása ugyanakkor nehezíti az oktatók tudományos előmenetelét. Áttérve a tárgyi feltételekre: sokat segítene az informatikai rendszer és eszközpark fejlesztése, a művészeti tevékeny-

segeket befogadó terek bővítése, szeretett épületünk helyiségeinek állagmegóvása, korszerű bútorok beszerzése, és – mindenekelőtt – egy hallgatói közösségi tér létrehozása. Meghatározó lenne a nappali tagozatos tanító, óvodapedagógus és a kisgyermeknevelő szakon is a gyakorlati képzés finanszírozásának megoldása. A tanító és óvó szakosok utolsó féléves, komplex gyakorlatának külső intézményi irányításáért egyáltalán nem fizetünk, ami hátrányosan érinti a mentorálásra vállalkozó pedagógusokat. Nincs gyakorló bölcsődénk, gyakorló óvodánk pedig kicsi a hallgatói létszámhoz képest. Közben valószínű, hogy az ELTE oktatói, dolgozói és hallgatói is szívesen vennék, ha kisgyermeküket az egyetem (még nem létező) új gyakorló bölcsődéjébe járathatnák, azaz örülnének egy „gyerekbart”, családbart” egyetemnek.

– Milyen tapasztalatokkal érkeznek haza az európai társintézményekben tanulmányokat folytató hallgatók?

– Az európai társintézményekkel egyre tartalmasabbá válnak a kapcsolataink, és újabb partnerek is bekapcsolódnak az ösztöndíjprogramokba. Általános tapasztalat, hogy hallgatóink kiválóan helytállnak bármely fogadó ország rész-képzésein, hazatérve pedig félévente-évente Erasmus-délutánokon osztják meg ismereteiket a társaikkal. A nyelvtanulás/nyelvtanítás és a környezeti nevelés terén különösen sok tapasztalatukat ültették át a hazai gyakorlatba.

– Hogyan tud profitálni a kar az egyre bővülő nemzetközi kapcsolataiból?

– Ezen a téren kiemelkedően fontosak a határon túli képzőintézményekkel fenntartott, kölcsönösségen alapuló kapcsolatok, amelyek szervesen illeszkednek az ELTE intézményfejlesztési tervében megfogalmazott célokhoz is. Tartalmi vonatkozásban ez egyrészt a TÖK műveltségterületi képzésben szerzett tapasztalatainak átadását, a legújabb módszertani megoldások adaptációjának támogatását jelenti.

Másrészt a többnyelvűség és a kisebbségi oktatás terén szerzett külföldi tapasztalatok gazdagítják a mi pedagógiai kultúránkat is. Minderről számos konferencia és közös kiadvány tanúskodik. A további,

„Hallgatóink kiválóan helytállnak bármely fogadó ország rész-képzésein, hazatérve pedig félévente-évente Erasmus-délutánokon osztják meg ismereteiket a társaikkal.”

mintegy 27 hozzánk hasonló profillú külföldi partnerintézménnyel fennálló kapcsolatainkat érvényes együttműködési szerződések szabályozzák. A sokféle tevékenységet összefogó együttműködés meghatározó eleme a közös kutatás és az eredmények konferenciákon történő bemutatása.

FEJLESZTÉSEK | LÁTNI ÉS LÁTSZANI

ÚJABB MILLIÓK ÉRKEZNEK AZ EGYETEMI SPORT FEJLESZTÉSÉRE

Labdába rúgtunk

ELTE

Főként a nemzetközi hallgatók sporttevékenységének támogatására használja fel az ELTE a Magyar Egyetemi-Főiskolai Sportszövetség (MEFS) által kiírt, a közép-magyarországi egyetemi sportszolgáltatás-fejlesztést megcélzó pályázaton nemrég elnyert hárommillió forintot.

Az elmúlt időszakban az egyetemi sportiroda korábban sohasem látott összegű külső forrást, a mostani támogatással együtt közel 24 millió forintot vont be az egyetemi hallgatói sport támogatására és fejlesztésére. Ennek je-

lentős részét sportpálya- és sportlétesítmény-bérlésre használta fel, együttműködve az ELTE sportlétesítményeinek fenntartásával és üzemeltetésével foglalkozó ELTE Sport Kft.-vel. A most megítélt hárommillió forintot elsősorban a

Az ELTE a pályázati források elnyerésével, az ELTE Sportiroda létrehozásával, a szenátus által jóváhagyott sportstratégiával, valamint a 2015-ben megalapított Egyetemi Sporttanáccsal a tradicionális európai egyetemi kultúrához szorosan kapcsolódó, aktív sportélet hagyományait folytatja – kommentálták a sikeres pályázatot az iroda munkatársai.

külföldi hallgatók sporttevékenységeinek támogatására, sportolási igényeik és szokásaik felmérésére használják majd fel.

A gazdasági képzések felé is nyitna az ELTE

ELTE

Régóta napirenden van, hogy közgazdaságtudománnyal is szélesítse oktatási palettáját az Eötvös Loránd Tudományegyetem, de erre vonatkozóan még egyetlen intézménnyel sem folytatott konkrét tárgyalásokat – oszlatott el egy állírt az ELTE októberi közleménye.

Az egyetem arra a híre reagált, miszerint a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BMGE) gazdasági fakultása az ELTE keretein belül folytatná működését.

„Miközben az ELTE a társadalomtudományi, a természettudományi, a jogi, és a pedagógusképzé-

sek tekintetében Magyarországon többnyire vezető szerepet tölt be, a közgazdaságtudomány területén csak egy rendkívül szűk szegmensben van jelen. Ez azonban negatív hatással van az egyetem nemzetközi rangsorokban elérhető pozíciójára, a vállalati és a piaci szegmensekkel való kapcsolataira” – áll az egyetem

közleményében, amely leszögezi: az elmúlt években az ELTE vezetése vizsgálta annak lehetőségét, hogyan tudná jelenlétét a közgazdaságtudomány területén erősíteni, és arra jutott, hogy erre egyfelől a belső építkezés kínál megoldást, másfelől pedig egyéb intézményekkel történő együttműködés.

Az ELTE szakértőinek megítélése szerint a BMGE Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar egyes szervezeti egységeinek ELTE-be történő integrálása hosszú távon előnyös lehet mind az ELTE, mind a magyar felsőoktatás számára: biztosítaná a kar hosszú távú fejlődését, miközben az esetleges párhuzamosságokat minden érintett fél számára megnyugtatóan lehet kezelni.

A közlemény ugyanakkor határozott elvárásaként fogalmazza meg, hogy a tárgyalások kizárólag olyan megoldás kialakítására irányulhatnak, amely mind az ELTE, mind a BMGE GTK számára előnyös.

TELT HÁZAS IV. ELTEFESZT

Első látásra

ELTE

Igazoltan hiányzott az a közel kétezer középiskolás, akik október 14-én az Eötvös Loránd Tudományegyetem interaktív pályaválasztó fesztiválján jártak, amely egy hagyományos nyílt napnál lényegesen izgalmasabb és tartalmasabb programsorozattal várta a diákokat.

Az *élményalapú* rendezvény azt kívánta bemutatni, hogy miként zajlanak a mindennapok egy nyitott, európai, a tehetséggondozásban élen járó intézményben.

A leendő hallgatók megismerkedhetnek azokkal a lehetőségekkel, amelyeket több mint 350 nemzetközi partneregyetemünk nyújt az ELTE-s diákoknak.

Az érdeklődők több mint hatvan programon vehettek részt, interaktív workshopokba kapcsolódhattak be, látványos kísérleteknek lehettek a szemtanúi, és az ország legjobb kutatóinak rendhagyó óráira is beülhettek. A fő előadásokat a negyedik ELTEfesztzen Csabai István fizikus, Miklósi Ádám etológus, Nádasy Ádám irodalomtudós és Tur-

csányi-Szabó Márta informatikus tartották.

A kiemelkedő diákok tehetséggondozását végző szakkollégiumi hálózat mellett az érdeklődők hallhattak az egyetem mentorprogramjairól, a felvételi előtt állók pedig első kézből szerezhettek információkat az ELTE egyedülálló középiskolai tehetségprogramjáról, a Galaxisról.

Az idén immár negyedik alkalommal megrendezett fesztiválra közel kétezer vendég látogatott el. Közülük hárman egy-egy tablet boldog tulajdonosaként távozhattak, míg a nyereséjüket többi résztvevő ELTE-s ajándékcsomagokat kaptak.

Újra Ezüst Eötvös-díjjal ismerte el az ELTE azokat a gimnáziumokat, ahonnan a legtöbb új hallgató érkezett idén szeptemberben. 2016-ban a Budapest V. kerületi Eötvös József Gimnázium, a kőbányai Szent László Gimnázium, a győri Révai Miklós Gimnázium és Kollégium, az érdi Vörösmarty Mihály Gimnázium és a Budapest VI. kerületi Kölcsey Ferenc Gimnázium közösségének példamutató oktatói-tehetséggondozói tevékenységét díjazták.

EXPEDÍCIÓ | VESZÉLYES UTAKON

A MAGYAR RÉGÉSZ, AKI HAZAJÁR AZ IRAKI FRONTVONALAKRA

Kiásott csatabárdok

Dr. Dezső Tamás

FOTÓ: VS.HU

ELTE

Több mint harminc éve tart Dezső Tamás és az ELTE kapcsolata: az egykori hallgató a padso-rokból a Bölcsészettudományi Kar dékáni székéig jutott. Az egyetemi docens életútja azonban korántsem merül ki a karrierépítésben, sőt valódi érdeklődése ezer kilométerekben mérhető távolságra van a katedrától. Dezső Tamás ugyanis régész, hadtörténész, és jelenleg Észak-Irakban, az egykori Asszír Birodalom területén vezet ásatásokat.

– Kis túlzással, ön már minden volt az ELTE BTK-n, egykori hallgató és dékán is...

– 1982-ben nyertem felvételt a karra, méghozzá magyar-történelem szakra. Büszke vagyok rá, még akkor is, ha a magyart nem sokkal később az asszirológia, a történelmet pedig a régészet váltotta fel. Az ókori kelet iránti érdeklődésem már elsőéves hallgatóként megmutatkozott – rabul ejtetek a régi térképek. Később, frissdiplomásként ösztöndíjjal bekerültem a doktori iskolába asszirológia-specializációval – az első akadémiai évemet egyébként Oxfordban töltöttem –, majd 1992-ben doktoráltam. Ilyen minőségben vettem fel tanárségként, vagyis idén 24. éve, hogy

munkaviszonyban állok az ELTE-vel.

– Hogyan lesz valaki tanárségéből dékán?

– Néhány lépcsőfokot mindenestre meg kell mászni... Én 1998-ban kaptam meg az adjunktusi kinevezésem, 2001-ben pedig docens lettem. Miután habilitáltam, tudományos dékánhelyettesi pozícióra kértek fel, majd egy évig megbízott dékánként dolgoztam. Ennek leteltével hivatalosan is dékáni pozícióba kerültem, amelyet két cikluson át, egészen 2015-ig betöltöttem.

– Tavaly leköszönt a hivatalból. Adminisztrációs szin-

ten maradt még feladata, vagy minden idegszálával az oktatásra és a kutatási területeire fókuszálhat?

– Maradt még jó néhány megbízatásom, így például a felsőoktatási tervezési testület elnöki feladatait látom el, és a Tempus Közalapítvány kuratóriumi tagja is vagyok. De való igaz, ezeknél sokkal fontosabb, hogy a kutatási témáimban jeleskedhetek. A régészetben belül az ókori kelet, a közel-kelet térsége foglalkoztat, ezen belül is leginkább a fémművesség fejlődése és a fegyvertörténet. Asszirológusi végzettségemmel összefügg az Asszír Birodalom kutatása, az expanziós ciklusok feltérképezése, kifejezetten a hadtörténetre fókuszálva. Ebben sokat publikálok, öt, angol nyelvű monográfiám is megjelent a témában. Egy konkrét régészeti feltárással pedig a tudományos munka horizontját is sikerült szélesíteni.

– Pontosan min dolgozik?

– Szeptember 8. és október 8. között ötdomaggal az iraki Kurdisztán területén végeztünk ásatásokat egy magyar expedíció keretén belül. A lelőhely az egykori Asszír keleti részén (mai Észak-Irak) található. Ez tulajdonképpen egy 31 méter magas településfal, amelyet nyolcezer év kultúr-

rétegei emeltek. Öt évre kaptunk engedélyt, nagyon ígéretesnek látszik a terület. Közben írom az aszszírhadserég-sorozatomból következő kötetét, amely szintén angolul jelenik majd meg.

FORRÁS: ELTE-BTK

AZ EXPEDÍCIÓ

„Az expedícióban összesen húszan dolgozunk, van köztük két kurd diákunk is, akik a Stipendium Hungaricum-programban tanulnak nálunk. Egy gyönyörű festői környezetet kell elképzelni, amely egykor közigazgatási központként funkcionálhatott. Egy völgyről van szó, amelyet hegyek vesznek körül, és egy bővizű folyócska szeli ketté. A környéken dolgozik egy német, egy dán expedíció és a The British Museum is. Minden, amit találunk, természetesen az iraki állam tulajdona, de néhány tárgyat tanulmányozási célból azért így is megkapunk.”

– Járt márt az ásatások előtt is Észak-Irakban?

– Korábban három alkalommal utaztam a térségbe, két esetben dékánként, illetve az ásatások előkészítése is személyesen zajlott. Azt is hadd említsem meg, hogy hányszor megfordultam Irakban, pesmerga barátaimat elkísértem az iraki frontra, ahol javában zajlanak az összecsapások az Iszlám Állam és a kurd harcosok között. Utóbbi csapatok két tábornokát személyesen is jól ismerem, de eljutottam menekülttáborokba is.

– Mi vonzza a háború közelébe?

– Mint hadtörténészt egyrészt a szakmai kíváncsiság, ugyanakkor a helyszínen sok minden érthetővé válik azokból a folyamatokból, amelyek távolról nem annyira egyértelműek. Ahogy a pesmergák között vagyok, megértem, hogyan is zajlik az iszlámisták elleni küzdelem, milyen feszültségek vannak a felszín alatt. Így mélyebben tudom elemezni a kialakult helyzetet.

– És ezzel a tudásával hogyan értékeli a jelenlegi szituációt?

– Az Iszlám Államot akár két hét alatt is meg lehetne fosztani a területeitől – ehhez a katonai fölény megvan. Már csak az kelle-ne, hogy a világhatalmak is egyetértésre jussanak a kérdésben. Irak viszonylag egységes, az államisága vélhetően megmarad. Nem tudnám megjósolni, hogy mi lesz az országgal, de egy biztos: nem lehet úgy döntést hozni, hogy a helyi-eket nem vonják be. Tehát a türkmének, az arámi keresztények, a szunniták, a síiták és a kurdok hangját is meg kell hallania a világ vezető országainak.

JÓTÉKONYSÁG | KARÁCSONYI KÉSZÜLŐDÉS

ÜNNEP

Adakozzunk a rászorulóknak!

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

Kecse Annamária, az ELTE Rectori Kabinet irodavezetője a www.elte.hu-n közzétett felhívásában jelzi: a felajánlott adományokból, játékokból, pénzből egyedi mikuláscsomagokat készítenek, amelyeket gyermekotthonoknak juttatnak majd el.

„Gyűjtenék gyermekruhákat, játékokat, mesekönyveket, jó állapotú használati cikkeket. Az otthonokban általában 20 éves korig lakhatnak, ezért felnőtt ruhákat is

elfogadunk. A felajánlott pénzből vennénk meleg, új holmikát, hogy ne csak használt ruhákat kapjanak a lakók, illetve minőségibb élelmiszereket, gyümölcsöket is vásárolnánk, amelyek az ünnepi ebéd

alkalmából kerülhetnek majd az asztalra.

Az otthonok elfogadnak takarókat, ágyneműket, ágyneműhuzatokat, tisztítószerket, illetve mindent, ami egy otthonban jól

jöhet” – írja jótékonyági felhívásában az irodavezető.

A gyűjtés tavaly kiemelkedően jól sikerült: hosszas és kitartó szervezés után az ELTE dolgozóinak és hallgatóinak köszönhetően öt Pest megyei gyermekvédelmi szakszolgálathoz tartozó gyermekotthon kapott ruhákat, édességeket, tartós élelmiszereket, ajándékokat. A készpénz-felajánlásokból és az étkezési jegyekből 120 ezer forint gyűlt össze, amelyet élelmiszerekre és egyéb használati cikkekre fordítottak a szervezők.

Idén az adományokat 2016. december 2-ig lehet beküldeni vagy személyesen bevinni az Egyetem téri Rectori Kabinetirodára.

Cím: 1053 Budapest, Egyetem tér 1–3. I. emelet 101-es szoba.

Bővebb felvilágosítás:

anna.kecse@rk.elte.hu; +36 1 460-4445; +36 30 852 0605

FIGYELEM!

Írd és szerkeszd te is az ELTE Hírek ünnepi lapszámát!

ELTE

Az év végi hajrá közeledtével mindenki előtt ezernyi teendő tornyosul, mi azonban szeretnénk egy kis meghittséget varázsolni a dolgos hétköznapiakba...

Az ELTE Hírek decemberben ünnepi ruhába öltözik, de előtte megnyitjuk karácsonyi postálódásunkat, is, hogy bárki megoszthassa velünk gondolatait és így írója, szerkesztője lehessen újságunknak.

Mézeskalácsszonglór vagy? Régóta szeretnéd megosztani kedvenc karácsonyi történetedet? Láttál egy filmet, amelyre szívesen felhívnád mások figyelmét?

Szerkesztőségünk várja azok jelentkezését, akik karácsonyi sztorikat, írásokat, recepteket, film- és könyvélményeket, ajándékötleteket ajánlanának egyetemi közösségünk figyelmébe, de szívesen továbbítjuk a karácsonyi jókívánságokat is.

„Az ötleteket, írásokat, üzeneteket az elتهirek@kancellaria.elte.hu címre várjuk. Határidő: 2016. december 1.

JÓTÉKONYSÁGI EGÉSZSÉGSÉTA A BEAC 118. SZÜLETÉSNAJÁN

Kis lépések, nagy célok

ELTE

Az ELTE és több budapesti egyetem hallgatói és oktatói is részt vettek azon a Jótékonyági Egészségsetán, amelyen 186 500 forintnyi adomány gyűlt össze a Bethesda Gyermekkórház Alapítványnak. A kezdeményezésnek az volt a célja, hogy a sporton keresztül buzdítsa karitatív célok támogatására az egyetemi hallgatókat és dolgozókat.

A sétát az idén első alkalommal rendezte meg az 1898. november 5-én alapított Budapesti Egyetemi Atlétikai Club (BEAC), vala-

mint az ELTE Sportiroda (Szolgáltató Központ) és a Magyar Egyetemi-Főiskolai Sportszövetség (MEFS).

Az esemény méltó megünneplése volt a BEAC 118. születésnapjának, ugyanakkor a főváros egyik legrégebbi futóeseményének, a 31. alkalommal megrendezett „5vös 5km” futóversennyel is szorosan összekapcsolódott.

A jótékonyági gyűjtés végén Csere Gáspár, a BEAC riói maratoni futója, az ELTE egykori hallgatója és 5-szörös „5vös 5km”-győztes, Kiss Ádám MEFS-elnök, Ilyash György, az ELTE Sportiroda vezetője, illetve Székely Gellért, a XXXI. „5vös 5km” fő szervezője jelképes oklevelet adott át Bencze Jánosnak, a Bethesda Gyermekkórház igazgatójának.

Az „5vös 5km” futóversenyt és a Jótékonyági Egészségsetát – amely az Emberi Erőforrások Minisztériuma és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő Fiatal felnőtt tehetségek társadalmi felelősségvállalását elősegítő programok támogatása című pályázati támogatás keretében valósult meg – az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kara támogatta.

IMPRESSZUM

ELTE Hírek
Az Eötvös Loránd Tudományegyetem lapja

Felelős kiadó: ELTE Szolgáltató Központ

Elérhetőségek: e-mail: elتهirek@kancellaria.elte.hu | tel: +36 1 411 6500/1358

Nyomda: Komáromi Nyomda és Kiadó Kft.

ISSN 2498-8162